

Dobór greckich odpowiedników wyrazów hasłowych *Słownika polskiej terminologii prawosławnej* na wybranych przykładach*

Grzegorz Makal

Uniwersytet w Białymstoku, Katedra Teologii Prawosławnej, Polska

ORCID: 0000-0003-3021-0036

g.makal@uwb.edu.pl

G. Makal, *Selection of Greek equivalents of keywords in the Dictionary of Polish Orthodox Terminology based on selected examples*, *Elpis*, 24 2022: 69-73.

Abstract: The “Dictionary of Polish Orthodox terminology” contains an index of Greek equivalents in its structure. The process of selecting the Greek equivalents and assigning them to the appropriate Polish entries was difficult because of the number of Greek variants used in the Orthodox terminology, as well as the considerable amount of synonyms present in the Greek language, which is definitely the richest language in terms of history and theology. The article presents the role of semantic qualifiers in the process of selecting Greek equivalents, using selected examples of festive names.

Streszczenie: „Słownik polskiej terminologii prawosławnej” zawiera w swojej strukturze indeks greckich odpowiedników. Proces ich doboru oraz przyporządkowania do odpowiednich haseł polskich był trudny ze względu na ilość wariantów języka greckiego stosowanych w terminologii prawosławnej, jak również znaczny zasób synonimów obecnych w tym, zdecydowanie najbogatszym historycznie i teologicznie języku. Artykuł przedstawia rolę kwalifikatorów znaczeniowych w procesie doboru odpowiedników greckich na wybranych przykładach nazw świątecznych.

Keywords: Greek Orthodox terminology, names of feasts, theolinguistics

Słowa kluczowe: grecka terminologia prawosławna, nazwy świąt, teolingwistyka

Słownik polskiej terminologii prawosławnej, wydany w 2022 roku, ma na celu usystematyzowanie języka polskiej teologii prawosławnej. Z uwagi na historyczny i etymologiczny związek terminologii teologicznej z językiem greckim, autorzy *Słownika* przewidzieli w strukturze hasłowej miejsce na (obok cerkiewnosłowiańskiego i angielskiego) grecki odpowiednik obcojęzyczny (Czarnecka, Ławreszuk i Przyczyna, 2018, s.224). Praca nad ponad 4000 haseł polskojęzycznych wyekscerpowanych z określonych źródeł (Charkiewicz, 2018) ukazała ogromne trudności z określeniem wąskiej bazy źródłowej poszczególnych języków odpowiedników. Problematykę doboru źródeł i charakterystyki danego języka autorzy poruszali w szeregu artykułów (Kurianowicz, 2020; Misijuk, 2020).

Zestawienie odpowiedników z trzech różnych obszarów kulturowo-historycznych uwypukliło problem równoważności między odpowiednikami, co zmusiło autorów do postawienia szeregu pytań dotyczących umiejscowienia odpowiedników w hasłach posiadających kilka synonimów, przy jednoczesnym zachowaniu wcześniej opracowanych zasad struktury artykułu hasłowego. Zarys tej problematyki wraz z prezentacją obranej metody norma-

tywizacji został również opublikowany (Makal i Misijuk, 2021).

Niniejszy artykuł ma na celu wizualizację i bardziej szczegółowy opis przyjętej metody na przykładzie wybranej terminologii związanej z nazwami świąt. Z uwagi na brak kompletu autoryzowanych wydań prawosławnych ksiąg liturgicznych w języku polskim, autorzy *Słownika* nazewnictwo świąt oparli na wydawanym co roku przez Warszawską Metropolię Prawosławną *Kalendarzu Prawosławnym*. Nazwy skrócone i potoczne zostały zaczerpnięte na podstawie kwerendy w źródłach z wcześniej opracowanej listy (Charkiewicz, 2018, s.184-185). Podobna zasada została przyjęta wobec greckiej części słownika: „Terminy obecne w księgach liturgicznych, takie jak oficjalne i pełne nazwy świąt, nazwy nabożeństw, ksiąg cerkiewnych, przedmiotów liturgicznych oraz części świątyni zachowują oryginalną pisownię, sprzed greckiej reformy językowej w 1982 r.” (Makal, Misijuk, Kurianowicz, s.28).

Język greckiej terminologii prawosławnej, spośród pozostałych języków odpowiedników obcojęzycznych, z uwagi na swoją historię i specyfikę stawia przed autorami najwięcej pytań w kwestii precyzyjnego odnalezienia danego odpowiednika i zapisania go we właściwej formie. Niezwykle pomocne okazały się tutaj kwalifikatory w artykułach hasłowych, co zostanie ukazane w dalszej części artykułu.

* Publikacja finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wzszego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2017-2022, nr projektu 0083/NPRH5/H11/84/2017.

Zgodnie ze specyfikacją struktury artykułu hasłowego, każdy artykuł powinien posiadać kwalifikator chronologiczny, frekwencyjny, specjalistyczny lub stylistyczny (Czarnecka i Ławreszuk, 2018, s.224-225). Kwalifikatory chronologiczne to: *dawny (daw.)* i *proponowany (prop.)*. Frekwencyjny to: *rzadki (rzad.)*, zaś stylistyczne to: *potoczny (pot.)* i *oficjalny (ofic.)*. Największą grupę stanowią kwalifikatory specjalistyczne, spośród których wyszczególniono: *antropologiczny (antrop.)*, *architektoniczny (archit.)*, *bibliistyczny (bibl.)*, *hagiograficzny (hagiogr.)*, *ikonograficzny (ikon.)*, *ikonografia*, *liturgiczny (liturg.)*, *muzykologiczny (muzyk.)*, *patrystyczny (patr.)*, *teologiczny (teol.)*, *kanoniczny (kan.)*.

Zastosowanie tych kwalifikatorów bardzo wyraźnie widać na przykładzie terminologii eortologicznej, czyli związanej z kalendarzem liturgicznym. Niemalże każde święto posiada swoją oficjalną nazwę, jak również nazwy skrócone lub potoczne.

Przykładem, który zostanie omówiony jest połączenie definiowane **narodzenie Chrystusa**. Ten eortologiczny termin posiada wiele synonimów opatrzonych różnymi kwalifikatorami, więc stanowi dobry przykład do omówienia. Pod względem struktury odpowiedników obcojęzycznych został opracowany w innym miejscu (Makal i Misijuk, 2021), więc dla potrzeb niniejszego artykułu pominę analizę rozmieszczenia odpowiedników i skupię się na analizie kwalifikatorów poszczególnych haseł, które pokażą nam, zgodnie z przyjętą przez autorów zasadą, dobór poszczególnych odpowiedników.

Hasło bez odpowiedników wygląda następująco:

narodzenie Chrystusa

1. *bibl.* `narodziny → Jezusa → Chrystusa opisane w → Ewangeliach Mateusza (Mk 1,18-25) i Łukasza (Łk 2,1-20)`;
2. *prop., liturg.* `→ święto nieruchome z grupy → dwunastu wielkich świąt obchodzone 25 grudnia/7 stycznia ku czci narodzenia → Jezusa → Chrystusa`;

Synonimy: ofic. Narodzenie Pana Boga i Zbawiciela Naszego Jezusa Chrystusa, pot. Boże Narodzenie.

Synonimy: rzad. narodzenie Jezusa Chrystusa.

Uwagi: termin Narodzenie Chrystusa w zn. 2 zapisujemy wielką literą.

Połączenie definiowane **narodzenie Chrystusa**:

1. Posiada dwa znaczenia.
2. Każde ze znaczeń ma inne kwalifikatory.
3. Oba znaczenia posiadają jeden wspólny synonim z kwalifikatorem frekwencyjnym.
4. Pierwsze ze znaczeń posiada jeden kwalifikator specjalistyczny.
5. Drugie ze znaczeń posiada jeden kwalifikator stylistyczny i jeden specjalistyczny.
6. Drugie ze znaczeń posiada dwa własne synonimy.
7. Oba synonimy znaczenia drugiego posiadają kwalifikatory stylistyczne.
8. Kwalifikatory stylistyczne obu synonimów połączenia definiowanego różnią się między sobą.

Przyporządkowanie odpowiednika greckiego połączenia definiowanego powinno zatem uwzględnić, to czy znaleziony termin obcojęzyczny odpowiada obu znaczeniom. W pierwszym przypadku mówimy o kwalifikowanym jako biblijne wydarzeniu narodzin Chrystusa, zaś w drugim o liturgicznie funkcjonującej krótkiej nazwie święta. Kwerenda w źródłach słownikowych i tekstach liturgicznych pozwoliła ustalić, że greckim odpowiednikiem jednego i drugiego znaczenia jest Γέννηση τοῦ Χριστοῦ (ἡ). Stara forma z końcówką -ις (Γέννησις) jest wprawdzie obecna zarówno w źródłach biblijnych, jak i księgach liturgicznych, więc odpowiada ona w pewnym stopniu kwalifikatorom obu znaczeń, ale nie funkcjonuje już w opracowaniach, przekładach, a także w tekstach specjalistycznych. W związku z tym za podstawową przyjęto współczesną formę z końcówką -η w słowie Γέννηση. Zapis greckiego indeksu zachowuje politoniczną ortografię z uwagi na powszechne stosowanie akcentów sprzed reformy językowej z 1982 r. w greckiej terminologii prawosławnej (Makal, Misijuk, Kurianowicz, s.27).

Wspólnym synonimem **narodzenia Chrystusa**, oznaczonym kwalifikatorem frekwencyjnym (*rzad.*) jest **narodzenie Jezusa Chrystusa**. Forma greckiego odpowiednika jest w tym przypadku dość łatwa do odnalezienia i wygląda ona następująco: Γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ἡ). Wersja tego odpowiednika również zachowuje współczesną pisownię, z powodów wymienionych powyżej.

Trudniejszym zadaniem jest opracowanie odpowiedników do dwóch synonimów znaczenia drugiego, czyli opatrzonych różnymi kwalifikatorami stylistycznymi określeń święta. Pierwszym jest oficjalna, pełna nazwa święta, zaczerpnięta z cerkiewnego kalendarza, opatrzona kwalifikatorem (*ofic.*), **Narodzenie Pana Boga i Zbawiciela Naszego Jezusa Chrystusa**. Autorzy słownika w swoich założeniach przyjęli, że kwalifikator *oficjalny (ofic.)* „wyróżnia jednostki używane w sformalizowanym kontakcie, odbiegające nacechowaniem stylistycznym od przejrzystej neutralności” (Czarnecka, Ławreszuk i Przyczyna 2018). Nie jest to więc zwyczajowa, a nawet skrócona nazwa, lecz pełna i oficjalna nazwa święta. Naturalnym kierunkiem poszukiwania jest zatem grecki kalendarz cerkiewny. Oficjalna nazwa święta w języku greckim wygląda następująco: κατὰ Σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (H). Zapis zachowuje nie tylko ortografię, ale i starszą formę terminu Γέννηση, z końcówką -ις (Γέννησις). Kwalifikator *oficjalny* pozwala na precyzyjne określenie rodzaju synonimu i jego odpowiednika. Warto zwrócić uwagę na brak kwalifikatora *dawny (daw.)*, który mógłby wskazywać na wyjście z użycia lub obecność jedynie w starszych źródłach (Czarnecka, Ławreszuk i Przyczyna, 2018), który wydawałby się odpowiadać temu hasłu, jednak ciągle użycie starszej, wręcz archaicznej wersji w nowych wydaniach przeznaczonych do współczesnego użytku nie pozwala na takie skategoryzowanie tego greckiego odpowiednika. Dopiero oficjalne wydanie ksiąg liturgicznych w języku nowogreckim, a także ich powszechne zastosowanie, pozwoliłoby na opatrzenie starszych form tego

języka w terminologii prawosławnej zasłużonym kwalifikatorem *daw.*

Pytania budzi sformułowanie na początku: „κατὰ Σάρκα”, czyli „według Ciała”, nieobecne w polskiej nazwie. Kwerenda w źródłach wykazała, że taka pełniejsza forma występuje również w greckich księgach liturgicznych, a zatem podlega zakresom kwalifikatorów (*ofic.*) oraz (*lit.*). Otwartym pytaniem, zwłaszcza w kontekście braku oficjalnego polskojęzycznego wydania minie świątecznej, pozostaje ustalenie, na ile brak tego sformułowania był podyktowany kwestiami praktycznymi (chęć skrócenia formy zapisu), językowymi (wieloznaczność terminu *κατὰ* – według), czy też teologicznymi (narodzenie cielesne, z ciała, kto się rodzi, Bóg czy człowiek). Analiza tego zagadnienia pozwoli na opracowanie ostatecznego kształtu tego terminu w języku polskim.

Drugim synonimem **narodzenia Chrystusa** w znaczeniu drugim, jest **Boże Narodzenie**, opatrzone kwalifikatorem stylistycznym (*pot.*). Zgodnie z założeniami kwalifikator *potoczny* „wskazuje jednostki używane tylko w nieoficjalnym, codziennym kontakcie, w sytuacjach w oczywisty sposób nieformalnych. Kwalifikator ten dotyczy takich haseł, których użycie w sytuacji oficjalnej byłoby niestosownością, dysonansem.” (Czarnecka, Ławreszuk i Przyczyna 2018, s.226). Greckim określeniem święta, spełniającym powyższe założenia jest Χριστούγεννα (τὰ). Zarówno polski, jak i grecki termin nie występuje w tekstach liturgicznych ani w oficjalnych dokumentach. Warto zwrócić uwagę na to, że polskie potoczne określenie mówi o narodzeniu Boga (lub Bożym), zaś greckie idzie za logiką pierwotnej nazwy i podkreśla narodzenie Chrystusa. Ma to swoje przyczyny, które można analizować od strony teologicznej i językowej (kto się rodzi, Bóg czy Chrystus, kim jest Chrystus, narodziny są boskie czy Boga itd.).

Ostateczna wersja tego wyrazu hasłowego wygląda zatem następująco:

narodzenie Chrystusa *gr.* Γέννηση τοῦ Χριστοῦ (ἡ), *cs.* Рождество Христово, *ang.* Nativity of Christ;

1. *bibl.* `narodziny → Jezusa → Chrystusa opisane w → Ewangeliach Mateusza (Mk 1,18-25) i Łukasza (Łk 2,1-20)`;
2. *prop., liturg.* `→ święto nieruchome z grupy → dwunastu wielkich świąt obchodzone 25 grudnia/7 stycznia ku czci narodzenia → Jezusa → Chrystusa`;

Synonimy: ofic. Narodzenie Pana Boga i Zbawiciela Naszego Jezusa Chrystusa, pot. Boże Narodzenie.

Synonimy: rzad. narodzenie Jezusa Chrystusa.

Uwagi: termin Narodzenie Chrystusa w zn. 2 zapisujemy wielką literą.

narodzenie Jezusa Chrystusa *gr.* Γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ἡ), *cs.* Рождество Иисуса Христа, *ang.* Nativity of Jesus Christ → **narodzenie Chrystusa**

Narodzenie Pana Boga i Zbawiciela Naszego Jezusa Chrystusa *gr.* κατὰ Σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἡ), *cs.* рождество

Γέννησα Ἰῶακ η ἐπάτα ἡμῶν Ἰησοῦα Χριστὰ, *ang.* Nativity of our Lord God and Savior Jesus Christ → **narodzenie Chrystusa zn. 2**

Boże Narodzenie *gr.* Χριστούγεννα (τὰ) *ang.* Christmas → **Narodzenie Chrystusa zn. 2**

Kolejnym przykładem, który pokazuje różnicowanie znaczeniowe synonimów i w tym kontekście może też zaprezentować problematykę doboru greckiego odpowiednika, jest **zmartwychwstanie Pańskie**.

Hasło bez odpowiedników wygląda następująco:

zmartwychwstanie Pańskie

1. *bibl.* `powrót → Jezusa → Chrystusa do życia po Jego → śmierci na → Krzyżu, poświadczony w → ewangeliach (Mt 28,1-15, Mr 16,1-20, Łk 24,1-49, J 20,1-31)`;
2. *liturg.* `najważniejsze → święto → roku liturgicznego, upamiętniające powrót → Jezusa → Chrystusa do życia po Jego → śmierci na → Krzyżu, wg postanowień I → soboru powszechnego obchodzone zawsze w → niedziele`;

Synonimy: ofic. Święta i Wielka Niedziela Paschy, Pascha, rzad. Święto Świąt, pot. Wielkanoc.

Uwagi: wszystkie człony terminu zmartwychwstanie Pańskie w zn. 2 zapisujemy wielką literą.

Synonimy: rzad. zmartwychwstanie Chrystusa.

Połączenie definiowane **zmartwychwstanie Pańskie**:

1. Posiada dwa znaczenia.
2. Każde ze znaczeń ma inne kwalifikatory.
3. Oba znaczenia posiadają jeden wspólny synonim z kwalifikatorem frekwencyjnym.
4. Pierwsze ze znaczeń posiada jeden kwalifikator specjalistyczny.
5. Drugie ze znaczeń posiada jeden kwalifikator specjalistyczny.
6. Drugie ze znaczeń posiada cztery własne synonimy.
7. Trzy synonimy znaczenia drugiego posiadają kwalifikatory stylistyczne.
8. Jeden synonim znaczenia drugiego posiada kwalifikator frekwencyjny.

Porównując te dwa hasła można dostrzec logikę autorów Słownika w definiowaniu nazw świątecznych: pierwsze znaczenie określa historyczny charakter wydarzenia i opatrzone jest kwalifikatorem biblijny (*bibl.*), zaś drugie dotyczy nazwy święta i posiada uwagę o pisowni wielką literą wszystkich członów terminu.

Greckim odpowiednikiem jednego i drugiego znaczenia jest Ανάσταση τοῦ Κυρίου (ἡ). Podobnie jak w przypadku poprzedniego hasła, również w tym przypadku wybrano współczesną formę przy zachowaniu politoniczności.

Tę samą zasadę zastosowano wobec wspólnego synonimu **zmartwychwstania Pańskiego**, oznaczonego kwalifikatorem frekwencyjnym (*rzad.*), czyli **zmartwych-**

wstania Chrystusa. Indeks grecki wygląda następująco: Ανάσταση τοῦ Χριστοῦ (ἡ).

W znaczeniu drugim termin posiada aż cztery synonimy, z czego dwa oznaczone kwalifikatorem (*ofic.*). **Święta i Wielka Niedziela Paschy** jest oficjalną nazwą święta, funkcjonującą w kalendarzu liturgicznym, jak również w księgach liturgicznych. Jej greckim odpowiednikiem jest Ἁγία καὶ μεγάλη Κυριακὴ τοῦ Πάσχα (Η). Forma greckojęzyczna jest w tym wypadku wspólna języka nowogreckiego i jego poprzedników. Drugim z synonimów oficjalnych jest **Pascha**, zaś jego grecki odpowiednik to Πάσχα (τὸ). Hasło **pascha** posiada swoje własne znaczenia, z których tylko jedno jest synonimem omawianego przez nas terminu. W związku z tym *Słownik* przy definicji stosuje pisownię małą literą, pozostawiając odpowiednią uwagę przy danym znaczeniu. Grecki odpowiednik pokrywa wszystkie znaczenia terminu **pascha**, zatem również zapisywany jest małą literą, zgodnie z zasadami ortografii greckiej. W danym znaczeniu zapisujemy go wielką literą, ale autorzy *Słownika*, z uwagi na cel nadrzędny publikacji, nie uwzględnili aż tak wielkiego doprecyzowania zapisu indeksów obcojęzycznych w poszczególnych znaczeniach, pozostawiając niektóre z takich kwestii inteligencji czytelnika.

Kolejny synonim to **Święto Świąt**. Pochodzenie tego terminu jest liturgiczne, ale spotyka się go również w wielu homiliach. Najwięcej osób kojarzy go z tekstem kanonu paschalnego (Paprocki, 2003, s.157), autorstwa św. Jana Damasceńskiego (VII-VIII w.). Brak kwalifikatora specjalistycznego (*lit.*) można usprawiedliwić trudnością w dokładnym sprecyzowaniu kategorii (liturgiczna, patrystyczna), ale źródłem hasła pozostaje zdecydowanie triodion kwietny lub pentekostarion i stamtąd zaczerpnięto grecki odpowiednik: Ἑορτῶν Ἑορτή (ἡ).

Ostatnim z grupy synonimów **zmartwychwstania Pańskiego** jest potoczna nazwa, **Wielkanoc**, który nie posiada greckiego odpowiednika. Najbliższym, biorąc pod uwagę kwalifikator (*pot.*) terminem, używanym w Grecji jest Πάσχα (τὸ), ale ten termin już występuje w innym miejscu, dlatego nie został powtórzony. Oprócz tego warto zwrócić uwagę na semantykę tego polskiego terminu, oznaczającego dosłownie „wielką noc”, co stanowi wyróżnienie w potocznych określeniach święta Zmartwychwstania Pańskiego wśród innych języków, ujętych w słowniku.

Ostateczny kształt tego wyrazu hasłowego wygląda zatem następująco (w układzie alfabetycznym i bez uwzględnienia pozostałej części artykułu hasłowego „pascha”):

zmartwychwstanie Chrystusa gr. Ανάσταση τοῦ Χριστοῦ (ἡ), cs. воскресение Христова, ang. Resurrection of Christ → **zmartwychwstanie Pańskie**

zmartwychwstanie Pańskie gr. Ανάσταση τοῦ Κυρίου (ἡ), cs. воскресение господне, ang. Resurrection of the Lord;

1. *bibl.* ‘powrót → Jezusa → Chrystusa do życia po Jego → śmierci na → Krzyżu, poświadczony w → ewangeliach (Mt 28,1-15, Mr 16,1-20, Łk 24,1-49, J 20,1-31)’;
2. *liturg.* ‘najważniejsze → święto → roku liturgicznego, upamiętniające powrót → Jezusa → Chrystusa do życia po Jego → śmierci na → Krzyżu, wg postanowień I → soboru powszechnego obchodzone zawsze w → niedzielę’;

Synonimy: *ofic.* **Święta i Wielka Niedziela Paschy, pascha** *rzad.* **Święto Świąt** *pot.* **Wielkanoc**.

Uwagi: wszystkie człony terminu **zmartwychwstanie Pańskie** w zn. 2 zapisujemy wielką literą.

Synonimy: *rzad.* **zmartwychwstanie Chrystusa**.

pascha gr. πάσχα (τὸ), cs. пасха, фάικα, ang. Pascha;

1. *liturg.* → **zmartwychwstanie Pańskie zn. 2**

Połączenia: Pascha Chrystusowa, świętować Paschę.

Uwagi: termin pascha w zn. 1 zapisujemy wielką literą.

Święta i Wielka Niedziela Paschy gr. Ἁγία καὶ μεγάλη Κυριακὴ τοῦ Πάσχα (ἡ), cs. велика и великая неделя пасхи, ang. Great and Holy Sunday of Pascha

→ **zmartwychwstanie Pańskie zn. 2**.

Święto Świąt gr. Ἑορτῶν Ἑορτή (ἡ), cs. праздникова праздник, ang. Feast of Feasts → **zmartwychwstanie Pańskie zn. 2**.

Uwagi: termin **Święto Świąt** najczęściej występuje w tekstach liturgicznych i poetyckich.

Wielkanoc cs. veliký den, великий день, ang. Easter → **zmartwychwstanie Pańskie zn. 2**.

Powyższa analiza pokazuje pomocną rolę, którą odegrały kwalifikatory w doborze greckich odpowiedników. Należy zdawać sobie sprawę z tego, że przedstawiony schemat nie ukazuje wszystkich problemów, na które natknięto podczas opracowywania greckiej części słownika, podobnie jak to miało miejsce z zasadami części cerkiewnosłowiańskiej (Kurianowicz, 2020, s.138) i angielskiej (Misijuk, 2020, s.67), a także samej struktury indeksów obcojęzycznych (Makal i Misijuk, 2021, s.145).

Bibliografia

- Charkiewicz, J. (2018). Opracowanie listy źródeł „Słownika polskiej terminologii prawosławnej”. *Elpis*, (20), 181-186.
- Czarnecka, K., Ławreszuk, M. i Przychyna, W. (2018). „Słownik polskiej terminologii prawosławnej” – struktura artykułu hasłowego. *Elpis*, (20), 221-230.
- Makal, G., Misijuk, W., Kurianowicz, M., Zasady ekscerpji materiału do *Słownika polskiej terminologii prawosławnej* –

odpowiedniki obcojęzyczne [w:] Przychyna, W., Czarnecka, K. i Ławreszuk, M. (red.). (2022). *Słownik polskiej terminologii prawosławnej*. Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku. Białystok, s.25-36.

- Kurianowicz, M. (2020). Cerkwiosłowiańska wersja Słownika polskiej terminologii prawosławnej. Zasady graficzno-ortograficzne. *LINGUODIDACTICA*, s.129-139.

- Makal, G. i Misijuk, W. (2021). Zarys problematyki obcojęzycznych odpowiedników wyrazów hasłowych Słownika polskiej terminologii prawosławnej. *Elpis*, (23), s.141-145.
- Misijuk, W. (2020). Priest's wife, matushka, presbytera czy popadija... a może khouria? Problematyka doboru angielskich odpowiedników haseł *Słownika polskiej terminologii prawosławnej*. *Elpis*, (22), s.61-68.
- Paprocki, H. (2003). Wielki Tydzień i święto Paschy w Kościele prawosławnym. *Biblioteka Ojców Kościoła*, (21), Kraków.

Rozmiar artykułu: 0,5 arkusza wydawniczego

ΕΛΠΙΣ

CZASOPISMO TEOLOGICZNE
KATEDRY TEOLOGII PRAWOSŁAWNEJ
UNIwersytetu w Białymstoku

ADRES REDAKCJI
ul. Ludwika Zamenhofa 15, 15-435 Białystok, Polska
tel. 85 745-77-80, e-mail: elpis@uwb.edu.pl
www.elpis.uwb.edu.pl